

NAŠ ŽIVOT

Gospođa Č. odradila je u životu sve što se valja. Dok je bila gospođica M. završila je učiteljsku, razmenjivala dve godine pisma sa računovođom Milanom dok je bila smeštena u školi u Leskovcu, posle se za njega udala u Beogradu i rodila dva sina i ćerku. Kao male ih je učila isto što i svoje đake; matematiku, gramatiku, fiskulturu, kućno vaspitanje, a kasnije da donesu hleb i prošetaju psa kad se sa svirke vraćaju u pet izjutra. Izabranici njene dece bili su iz pristojnih porodica i rado su dolazili na ručak svake nedelje. Rodili su joj ukupno petoro unučadi koji su imali odličan prosek u školi i nosili njene štrikane džempere za Božić. Milan i ona su svakog leta išli u Krašiće na mesec dana. Gospođa Č. je čitala istorijske romane.

Nekoliko meseci nakon što je svečano ispraćena u penziju Milan je umro. Nije se dugo mučio i imali su ušteđevinu za sahranu. Podigla je spomenik i izabrala njihove najlepše portrete, kad su imali tek pokoju sedu i prava leđa.

Ostala je sama, ali nije joj bilo krivo. Deca i unuci su se raselili, dolazili da je posete koliko su mogli. U prvih pet godina penzije popila je bezbroj kafa sa svakom udovicom iz zgrade, u narednih pet pročitala svaku knjigu iz kućne biblioteke i obližnjeg gradskog ogranka. Jednog dana se gospođa Č. u redu u samoposluži zapitala šta više traži na ovoj zemlji i da li će je Bog uskoro uzeti. To je bilo pre skoro dvadeset godina.

Osećala je da je obavila sve što je trebalo. Ponekad bi se setila mladog boksera iz Leskovca koji ju je uporno zvao na šetaliste svake subote. Budila se svakog dana u nadi da će biti poslednji. Odlagala je posete lekaru dok je stariji sin ne bi poveo za ruku. U domu zdravlja su sve sestre bile oduševljene njenom krvnom slikom.

Jednog kišnog popodneva začula je kucanje na vratima. Komšinica Mara nekada je bila urednica u izdavačkoj kući u Sarajevu, i jedna je od retkih istinski upečatljivih sagovornica u zgradi, ali uvek u domaću kafu sipa previše šećera. Gospođa Č. svakog prepodneva smerno ispija tu bljuvotinu nadajući se dijabetesu. Mara je imala na sebi krznene okovratnik od lisice.

U Kolarcu mladi kolega s fakulteta drži predavanje o Balzakovoj *Šagrinskoj koži*. Zar ne bi bilo lepo da malo vide sveta? Gospođa Č. davno je odustala od književnih večeri u Beogradu. Nije se osećala ugodno među tom decom. Nosili su minđuše u nosevima i pušili smrdljive metalne naprave umesto cigareta. Komšinica je pak insistirala, oduvek je volela Balzaka. Za njega se pričalo da je pio nenormalne količine kafe i pisao po celu noć. Na spomen kafe gospođa Č. se stresla, procenivši da je ipak bezbolnije istrpeti trubljenje nekog zalizanka o francuskom piscu nego progutati dve Mirine šećeruške u danu. Odabrala je najbolju košulju, u kojoj grudi nisu izgledale kao da dosežu do pupka.

Sala je bila poluprazna; ljude je verovatno odvratila kiša. Glas mladog, nervoznog predavača i bezbroj poštapalica uspavljivali su gospođu Č. Da se bar okliznula na stepenicama i udarila glavom o beton. Brzo i efikasno. S tom mišlju utonula je u san.

„...Ubiti osećanja da bismo živeli stari, ili umreti mlad mireći se sa patnjama strasti.“

Gospođa Č. obrisala je bale zajedno s narandžastim karminom. Šta je to rekao o umiranju?

„U ovom citatu ogleda se sva apsurdna fatalnost ljudskog života. Balzakova filozofija zasniva se na mišljenju da svako ima određenu količinu vitalne energije koju troši. Možemo da usporimo ili ubrzamo taj proces. 'Želja nas sagoreva', kaže pisac, vodi bržoj smrti. Pa ipak, doživljaji junaka navode čitaoca na refleksiju: nije li prijetnije život izgubiti u zadovoljstvima, budući da ćemo ga svakako jednom izgubiti? Pasivnost pre ili kasnije donosi dosadu, depresiju, intelektualnu smrt. Istražujući granice filozofije hedonizma i slobodne volje, junak nam dokazuje da je naše postojanje zaključano u neizbežnoj kontradikciji. Naša takozvana slobodna volja daje nam samo izbor između dva oblika smrti: inercija i dugovečnost, ili strast i samouništenje.“

Gospođa Č. sad je bila potpuno budna i preneražena. Godine vegetacije i inercije pretvorile su je u njene porcelanske figurice koje skupljaju prašinu na policama jer je unucima zabranila da se njima igraju. Da li je moguće da joj srce i dalje snažno kuca jer mu nikada nije dala priliku da se slomi? Osetila je kako joj naviru suze i požurila u toalet.

Njen udoban i pošten život odjednom joj je delovao promašeno. Da se bar jednom usudila da obuče haltere koje joj je sestra poklonila za prvu bračnu noć, da je opsovala na roditeljskom sastanku ili makar začinila karijem piletinu kao što su je deca bezbroj puta molila.

Nije se potrudila da obriše suze čuvši zvuk vrata. Ipak, neko ju je neko oslovio imenom. Bio je to jedan starčić u radnom odelu domara, čupave sive kose, pogurenih leđa, ali širokih ramena. Gospođa Č. je u mutnim očima prepoznala nekadašnje svetlucavo zelenilo svog boksera iz Leskovca. Ponovio je njeno ime treperavim glasom, dalekim ehom nekadašnje snage. Čutke mu se približila, uzela ga za ruku i stavila je na svoje grudi.

Srce joj je lupalo i nešto je u njoj raslo, a onda je najzad, nakon devedeset i dve godine, opustila stisak.

Tara Lekić (1997, Novi Sad) završila je francuski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Autorka je zbirke pesama *Loše žvake*. Piše poeziju i prozu, prevodi sa francuskog, italijanskog i engleskog jezika.